

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

číslo 5

Osvětový ústav v Praze

březen 1960

ESPERANTSKÉ HNUTIE A NAŠA SPOLOČNOSŤ

Esesácka provokácia so zhanobením Zamenhofovej pamätnej tabule vo Viedni, ktorá bola jednou z prvých akcií antisemitskej vlny, ktorá prešla západným svetom, vyburcovala z letargie azda i tých esperantistov, ktorí by sa chceli ešte dnes oddávať ilúziám o nadpolitickom "neutrálnom" mieste a poslání esperantského hnutia. Esperantské hnutie vždy bolo - ako každé iné hnutie - i hnutím, ktoré malo konkrétny vzťah k politickým udalostiam svojej doby. Postačí spomenka na pálenie esperantských kníh v hitlerovskom Nemecku, na rozohnanie esperantského hnutia v Salazarovom Portugalsku, na pokusy vyhlásiť demokratické esperantské hnutie v USA za neamerickú organizáciu a napokon na najnovšie vysielanie Hlasu Ameriky esperantsky pre európske krajiny.

Esperanto teda môže slúžiť rozličným účelom: mieru i vojne, klamstvu i pravde, pomste i láske medzi národmi. Mýlia sa tí esperantisti, ktorí si myslia, že esperanto samo môže byť nositeľom mierových myšlienok a že esperantisti už tým, že sa naučili esperanto, stali sa okamžite bojovníkmi za mier. Veď stačí prelistovať niektoré západné esperantské časopisy, ktoré sa často pokladajú za robotnícke a socialistické, a uvidíme, že ich vzťah k nám a ku krajinám socialistického tábora vôbec nie je priateľský a mierový. Ak bonnské ministerstvo vnútra vydáva revanšistickú literatúru po esperantsky, zrejme nepredpokladá, že ju budú všetci esperantisti rozhorčene odmietať. Hlas Ameriky ťažko môže niekto "obviňovať" z pacifistickej propagandy. Myslí si niekto, že teraz, keď vysielala po esperantsky, budú jeho relácie mať mierový obsah?

V tejto situácii ani československí esperantisti nemôžu zostať mimo súčasného politického diania. Koho by mohol nechať chladným hanebný proces s Manolisom Glezosom, ktorého obhájca navštívil i našu zem a zavítal medzi našich esperantistov? Plzenskí esperantisti vydali a rozoslali do celého sveta rozhodný protest proti antisemitským provokáciám; vo svojom letáku nielenže protestujú, ale i poukazujú na tých, ktorí stoja za týmito provokáciami. Toto je čin, ktorý je v duchu demokratických a pokrokových tradícií esperantského hnutia! (Veľká škoda, že jazyk letáku nezodpovedá jeho dobrému obsahu; v budúcnosti nemožno nevšimáť si túto stránku a pripustiť hrubé chyby v preklade. Znehodnocuje sa tým čiastočne aj správna myšlienka!) Poděbradskí, kolínski a havlíčko-brodskí esperantisti sa obrátili na francúzskych esperantistov s listom, v ktorom protestujú proti atómovému pokusu francúzskej vlády na Sahare a odvolávajú sa na mierové tradície esperantského hnutia.

Tak isto protestovali v liste nemeckým esperantistom proti antisemitským a neonacistickým provokáciám v Západnom Nemecku.

Vidno, že naši esperantisti nestoja teda bokom od spoločenského diania a že neváhajú použiť esperanto k tomu, aby varovali ostatných esperantistov pred zdrojmi nových konfliktov a vojen. Treba len, aby si všetky naše esperantské krúžky väčšmi než doteraz uvedomili, že esperantské hnutie má svoj význam v našej spoločnosti len vtedy, ak bude prispievať k cieľom tejto spoločnosti. Žiaľ, v mnohých našich krúžkoch žije ešte staré spolokárne a samoučelná klubová činnosť "esperantom pre esperanto". Niektorí horlivci sa domnievajú, že základnou povinnosťou esperantistu je zriadiť kurz esperanta a o nič viac sa už nestarať. Ako by esperanto samo mohlo byť jedinou činnosťou esperantského krúžku! Esperanto však môže byť iba prostriedkom,

nástrojom k inej činnosti, činnosti politickej, kultúrnej a spoločenskej, nikdy nemôže byť účelom pre seba samo. Ak čítame zprávy o činnosti niektorých našich krúžkov, vidíme, že mnohé z nich, a to často i veľké a významné krúžky, sa zahľadeli samy do seba, do vnútra esperantského hnutia, namiesto aby hladeli nadviazať spojenia so svojim najbližším okolím, s ostatnými záujmovými krúžkami, so životom svojho pracoviska alebo miesta. Krúžky, ktorých jedinou pracovnou naplnou je sledovanie "esperantského života", strácajú veľmi zavčasu styk so skutočným životom, strácajú veľmi často aj správne relácie a proporcie každodenného života s stávajú sa sborom čudákov.

Čo povedať o esperantistovi, ktorý si myslí, že nová úprava poštových poplatkov je akciou namierenou proti esperantskému hnutiu? Tento človek, ktorý si údajne dopisuje s mnohými zahraničnými esperantistami, si ešte nevšimol zvýšenia poštových poplatkov na západe, ešte nikdy sa nezamyslel nad tým, aká je výška poštových poplatkov hoci v susednom Rakúsku, nezaujíma ho, že jeho listy sa budú dopravovať za 60 halierov nielen do celej republiky, ale i do Číny, Kórey, Vietnamu! Čo povedať o esperantistoch, ktorí strávia desiatky večerov pisaním listov rozličným československým i zahraničným úradom a inštitúciám so žiadosťou o zavedenie esperanta, ktorí však nedokážu pomôcť v osvetovej činnosti vlastného krúžku? A čo povedať o esperantistoch, pre ktorých je esperantské hnutie len zásterkou pre zbieranie nálepiek, pre propagáciu špiritistických alebo teozofických myšlienok apod.? Uvedomili si niekedy, že podľa nich usudzuje verejnosť na celé esperantské hnutie, že sa na nich díva posmešne a s iróniou, že pochybuje o spoločenskom význame esperanta?

Ešte dobre, že tieto zjavy skutočne stoja na periférii esperantského hnutia a že nemôžu mať miesto tam, kde si esperantské krúžky uvedomili svoje skutočné poslanie v našej spoločnosti. Naša spoločnosť bude právom ustavične viacej žiadať od našich esperantistov, aby ukázali, ako môžu pomôcť výstavbe našej vlasti v praxi. Sama znalosť jazyka bez ďalšieho praktického cieľa nemá zmyslu. Veď k tomu by stačilo len usporiadanie kurzov alebo vydanie učebnice. A esperantské krúžky našich osvetových zariadení predsa nechcú byť konverzačnými krúžkami!

Preto treba, aby sa funkcionári i členovia esperantských krúžkov väčšmi než doteraz zamysleli nad svojou činnosťou a odvážnejšie hľadali prostriedky, ako zapojiť esperantské hnutie do služieb našej spoločnosti. Ak vychádzajú v zahraničných esperantských časopisoch preklady našich pokrokových spisovateľov, je to záslužná činnosť. Ak esperantisti prispeli k tomu, že československá literatúra pronikla do Japonska, Číny, Kórey, ukázali, že dokážu správne pochopiť praktický význam esperanta. Máme krúžky, ktoré pomocou esperanta sprostredkovali družbu medzi výrobnými závodmi rovnakého odboru a pomohli tak k výmene skúseností!

Aké široké pole sa tu javí aj pre ostatné krúžky! Keby všetci esperantisti takto chápali svoje miesto a svoje poslanie v našej spoločnosti, odpadlo by veľmi skoro všetko kverulantstvo a ufňukanosť.

Českí a slovenskí esperantisti môžu byť istí, že takejto činnosti venuje československý esperantský výbor všetku svoju podporu. Ale ani on nemôže pracovať, ak nebude mať podporu našich esperantistov. A najväčšou podporou nie sú všelijaké žiadosti o výnimky pre esperantistov v devízovom a turistickom styku, ale praktická činnosť na výstavbe našej vlasti a na šírení pravdivých informácií o nej.

- x x -

ČESKOSLOVENŠTÍ ESPERANTISTÉ V MÍROVEM HNUTÍ

Zájem esperantistů na světovém míru je zcela nepochybný, mimo jiné i proto, že mírová spolupráce mezi národy je nejlepším předpokladem jejich růstu. Moderní pojetí mírového soužití rozdílných společenských systémů jen zdůrazňuje potřebu dorozumívacího prostředku.

Poškozovali bychom rozšiřování našeho jazyka, kdybychom se uzavřeli do kluboven a omezili svou činnost toliko na propagaci jazyka. Naopak, můžeme docílit plného uznání jen tehdy, jestliže se budeme podílet na užitečné práci na nejširší základně a používat našeho jazyka v jednotlivých masových i odborných organizacích k výměně zkušenosti významných pro tuto práci za pomoci zahraničních esperantistů, kteří mají o podobnou práci zájem. Neskrývejme takto získané zkušenosti pro sebe samy, ale projednávejme je nejen v schůzích esperantských kroužků, ale také na vhodném veřejném prostředí.

To platí v plném rozsahu i pro jejich mírovou činnost. Podle schváleného programu mírové sekce Čs. esperantského výboru, projednaného s Čsl.výborem obránců míru, doporučujeme esperantským kroužkům v naší republice, aby iniciativně navázali styk s výbory obránců míru ve svém sídle. Bylo by vhodné zařazovat pravidelně "Aktuality mírového hnutí" do programu schůzí kroužků; nyní je aktuální otázka všeobecného odzbrojení a řešení německé otázky ve smyslu návrhů sovětské vlády.

Jestliže naši esperantisté ve své korespondenci se dotknou temat projednávaných v kroužku, získají příhodnou možnost přispěti do diskuse o mírových otázkách, jak je vidí zahraniční esperantisté. Velmi pravděpodobně se mezi nimi objeví i názory šířeji zajímavé, které bude vhodno přednésti na veřejných schůzích obránců míru; poznámka, že jde o zkušenosti získané pomocí esperanta, vzbudí zájem mnohých neesperantistů účinněji než samoučelná přednáška o mezinárodním jazyku.

Naši zahraniční korespondenti mají zájem nejen o naše osobní otázky, ale také o ty, jimiž naše země v přítomném čase žije. Mnohé zajímá dovědět se o výsledcích mírového budování naší země a zvyšování naší životní úrovně, při čemž dávají přednost zprávám obsaženým v přátelské korespondenci před ostatními informacemi. Členové našich kroužků proto uvítají, dostane-li se jim ve schůzích podnětů pro jejich korespondenci o těchto otázkách. Doporučujeme proto výborům našich kroužků, aby zařazovali do programu schůzí podnětné referáty; přitom se doporučuje spolupráce se Společností pro šíření politických a vědeckých znalostí, což je další příležitost získat zájem závažného činitele našeho veřejného života.

Během letošního roku doporučujeme projednat zejména tato teata:
Jak vzrostla životní úroveň v ČSR od osvobození;
Stanovisko čsl. lidu k světovým událostem v posledních 15 letech;
Čsl. žena v socialistické společnosti;
Nová organizace školství v ČSR;
Péče o zdraví v ČSR (k 7. březnu - mezinárodnímu dni zdraví);
Jiří Wolker, bojovník za nový společenský řád (k 29. březnu, 60 výročí narozenin);
Robert Koch (k 50. výročí úmrtí 27. května);
15 let od Košického vládního programu;
V. I. Lenin (k 90. výročí narozenin 22. dubna);
Péče o děti v ČSR (k Mezinárodnímu dni dětí 1. června);
Výsledky budovatelské práce čs. lidu v 2. pětiletce;
Čsl. armáda, nástroj míru (ku dni armády 6. října);
Velká říjnová socialistická revoluce - počátek nové epochy;
L. N. Tolstoj (k 50. výročí úmrtí 20. listopadu);
Světové přátelství mládeže (ku dni mládeže a studentstva);
K čemu směřuje 3. pětiletka v ČSR;
10 let čs. zákona o míru (k 20. prosinci).

Prosíme výbory našich kroužků, aby projednaly těchto několik podnětů pro mírovou práci, které nijak nemají bránit vlastní další iniciativě, a aby z nich učinily konkrétní záměry pro vlastní práci. Předpokládáme, že každý kroužek přizpůsobí program mírové činnosti místním podmínkám; prosíme jen, aby výbory počátkem druhého pololetí podaly ČEV - mírové sekce, zprávu o této činnosti v uplynulém období, a sdělila své zkušenosti, návr-

hy apod.

Pamatujme stále, že úkoly mírového hnutí prolínají úkoly naši každodenní práce a života; jde tedy o to, aby výsledky této práce získávaly v zahraničí přátele nejen jednotlivcům osobně, ale celému našemu státu a socialistickému zřízení.

Josef Ed. A m b r o ž

- x x -

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU

Československý esperantský výbor navštívil v dnech 10. - 15. III. t.r. známý sovietsky esperantista prof. E. A. BOKARRV, zástupca riaditeľa Ústavu pre jazykovedu Akadémie vied SSSR, s ktorým sme prejednali organizačné otázky esperantského hnutia v SSSR, spoluprácu v oblasti lexikografie a vydávania učebníc. Prof. Bokarev nemohol pre krátkosť návštevy a pracovné zataženie vyhovieť pozvaniu mnohých esperantských krúžkov v ČSR a požiadal Čs. esperantský výbor, aby im tlmočil jeho omluvu a pranie mnohého zdaru do ďalšej práce.

V Prahe pôsobí na Karlovej univerzite spisovateľ KEI KURISU, ktorý preložil niekoľko českých kníh do japončiny pomocou esperanta. O jeho literárnej práci zaujímavo referoval literárny kritik Fr. Buriánek vo "Večernej Prahe" dňa 18. februára 1960.

V marci sme odovzdali Štátnemu pedagogickému nakladateľstvu rukopis malého slovníka esperantsko - českého a česko - esperantského od Rudolfa HROMADU. V minulých dňoch sme rozoslali všetkým esperantským krúžkom predbežnú objednávku na tento slovník. Prosíme, aby nám krúžky vrátili túto objednávku čo najskôr, lebo podľa nej sa určí výška nákladu.

Podľa posledných informácií vyjde dlouho očakávaná učebnica s. Th. KILIANA v 1. polovine budúceho roku. Hromadné predbežné objednávky zašlete Čs. esperantskému výboru, aby sme mohli stanoviť vyšší náklad. Učebnica bude distribuovaná priamo národným podnikom KNIHA.

Čs. esperantský výbor vyjednáva s n.p. ČEDOK tematický zájazd do Bulharska na kongres Bulharského esperantského svazu v Tyrnove. Zájazd by sa konal v dňoch 4. - 24. júla t.r. a bol by spojený s týždenným pobytom vo Varne a s návštevou Sofie. Cena zájazdu bude okolo Kčs 2.300,- Keďže sa zájazd môže uskutočniť len vtedy, ak bude dostatočný počet prihlášok, prosíme záujemcov, aby sa okamžite nezáväzne prihlásili Čs. esperantskému výboru. Záväzné prihlášky pošleme dodatočne. Oznamte všetkým členom kroužkú!

Tak ako vlani, i tento rok sa usporiada letné kolégium esperanta a letný tábor. ČSEV vyjednáva o usporiadaní letného kolégia v Znojme v dňoch 11. - 24. VII, t.r. a letného tábora v Lančove v dňoch 17. - 30. VII. t.r. a 31.VII. - 13.VIII. t.r. Prihlášky do letného kolégia adresujte Miestnej osvetovej besede, esperantskému krúžku, Znojmo, do letných táborov Okresnému domu osvetu Bedřicha Václavka, esperantskému krúžku, Třebíč, alebo Magde Matuškovéj, Opava, Třída spojenců 18.

Do Československa prišla zásielka čínskej esperantskej publikácie POŠT-MARKOJ DE LA ĈINA POPOLA RESPUBLIKO. Kniha o 88 stránkach, bohato ilustrovaná a viazaná v plátne stojí Kčs 14,80. Dostať ju v predajni n.p.KNIHA, v predajni č. 2086, Václavské nám. 42, PRAHA 2. Predajňa Vám pošle na požiadanie aj katalóg esperantských kníh, ktoré má na predeji. Upozornite na to pri schôdkach esperantských krúžkov!

Nakladateľství ORBIS vydá v najbližších dňoch knižku FAKTA O ČESKOSLOVENSKU v esperantu. Šitá brožurka o 88 stránkach stojí 2,80 Kčs. Aby mohol byť

stanoven náklad eventuálního dotisku, prosíme esperantské kroužky, aby nám okamžitě zaslaly na zvláštním papíru předběžné objednávky. Jelikož objednávky budou předány distribučnímu podniku, nepřipojujte na nich další sdělení určená pro Čs. esperantský výbor. Brožura je vhodným dárkem zahraničním esperantistům, které nevtíravým způsobem informuje o Československu. Podle počtu objednávek bude pak určen náklad dotisku a eventuální vydání dalších esperantských publikací. Věříme, že čs. esperantisté pochopí závažnost této akce a že okamžitě nám odpoví. Prosíme, aby objednávky byly podepsány jménem kroužků, resp. osvětového zařízení, nikoliv jménem a adresami soukromníků. Jednotlivcům nebudou brožury zaslány.

Čs. esperantský výbor kúpi časopis NORDA PRISMO, ročníky 1955 a 1956. Ponúknite i jednotlivé čísla.

Z ČINNOSTI ESPERANTISTSKÝCH KRÚŽKOV

BRATISLAVA: Denník Strany slovenskej obrody Lud uverejnil dňa 7. II. 1960 článok Dr. G. Hofera, Tradície esperanta v Československu, ktorý sa zaoberá najmä otázkou využitia esperanta pre literárne preklady. - Bratislavský Večerník uverejnil dňa 16.II. 1960 rozhovor redaktora s predsedom esperantského krúžku pri MDO pod nadpisom "Stretnutie so zelenou hviezdou". Tento článok sa zaoberá najmä mierovým využitím esperanta. - Kultúrny život uverejnil zprávu prekladání našej a európskej literatúry pomocou esperanta do čínštiny dňa 20. II. 1960 pod nadpisem "Pomoc esperanta".- Okrem toho sa uverejnili dva menšie články v Lude a Kultúrnom živote o esperante. - Esperantský krúžok pri MDO Bratislava sa schádza vo čtvrtok o 20. hod. v budovo Univerzity Komenského, Šafárikovo nám. 12, poslucháreň č. 2.

BRNO

Esperantský kroužek při závodním klubu ROH První Brněnské strojirny KG n.p., Olomoucká 7 B r n o vydal dvě písně s esperantským textem a notami; "To všechno je mír - Ĉio ĉi estas paco" v úpravě O. Krejčířika a v překladu J. Kořínka, druhá je původní "Per esperanto por mondopaco" a hudbou B.Stříteckého a s textem A. Balaše.

HAVLÍČKŮV BROD

Časopis "Železničář Havlíčkobrodská" uveřejnil ve svém 22. čísle dne 16.12. 1959 ku stým narozeninám Dr. L.L.Zamenhofa článek, ve kterém poukazuje na možnosti použití esperanta ve styku s cizími zeměmi a na jeho přínos světové kultuře. Při ZV ROH traťové distance byl založen dne 25. 11. 1959 esperantský kroužek. Vedoucím kroužku byl zvolen s. Stanislav Severa.

JIHLAVY

Klub esperantistů při Městském domě osvěty v Jihlavě uspořádal výstavku pod heslem "Esperanto usiluje o dorozumění mezi národy". Výstava zobrazovala vývoj esperantského hnutí od jeho vzniku až do dnešní doby. Výstavu zhlédlo 4.555 návštěvníků. Bylo na ní použito i materiálu, který dodali pořadatelé 44. kongresu esperanta ve Varšavě.

LIBICE NAD CIDLINOU

Esperantský kroužek při ZK ZV-ROH Opraven zemědělských strojů n.p. uspořádal v klubovně výstavku "Esperantem za trvalý mír a přátelství mezi národy", kterou zhlédlo 106 návštěvníků.

OLMOUC

Časopis "Práce" informuje ve svém čísle ze dne 22. 8. 1959 o úspěchu olomouckých esperantistů na 44. esperantském kongresu ve Varšavě. Vyzdvihuje vystoupení členky olomoucké delegace Soni Hodkové na zahajovacím koncertu. Zároveň komentuje zvolení s. Miloše Rudolfa za druhého tajemníka mezinárodního svazu zeměpisců - esperantistů.

HORSKÁ BYSTRICE - TEPLICE

B. Quittman uveřejnil 9.1.1960 v časopise německých pracujících v ČSR "Aufbau und Frieden" článek ku stému výročí narození dr. L.L.Zamenhofa. V článku, který je uveden pod titulem "Doktor Esperanto" je mimo jiné též zpráva o 44. kongresu esperanta ve Varšavě a o esperantském hnutí v ČSR.

OSTRAVA

Polský časopis "Glos ludu" vydávaný v Ostravě uveřejnil 1.8.1959 článek o zahájení 44. světového esperantského kongresu ve Varšavě. 15.8.1959 uveřejnil tentýž časopis zprávu o průběhu a zakončení kongresu. V článkách je kladně hodnocena účast čs. esperantské delegace na kongresu, jakož i vystoupení "Verda Ĉaro" a hrou "Pygmalion", které sklídilo bouřlivý potlesk.

OSTRAVA - PORUBA

EK Kulturního domu v Porubě uspořádal esperantskou výstavku, kterou navštívilo 329 návštěvníků.

V Porubě došlo ke sloučení Osvětové besedy se Závodním klubem ROH Bytostav n.p. Nová adresa kroužku je: Kulturní dům ROH n.p. Bytostav, Ostrava 16 - Poruba.

OSTRAVA VÍTKOVICE

ZK Vítkovických železáren KG - odbor esperanta připravil pro I. čtvrtletí 1960 velmi hodnotný program schůzek. Do konce března bude provedeno celkem 13 kulturních akcí, přednášek, jednoaktovek a koncertů. Mimo to jsou pořádány kurzy pro pokročilé a začátečníky. Založen byl též překladatelský a publikační kroužek.

PODĚBRADY

Esperantský kroužek Domu osvěty v Poděbradech pořádá schůzky každý čtvrtek od 19 hodin. Německé esperantské asociaci v Köln-Dellbrück byl zaslán dopis protestující proti antisemitským výtržnostem v NSR.

PRAHA

"Rudé právo" přineslo 6.12.1959 zprávu o celostátní soutěži v těsnopise, ve které uvádí, že profesor SÚT Praha, Tomáš VANDAS prokázal všestrannou znalost těsnopisu tím, že soutěžil v češtině, slovenštině, ruštině, bulharštině, srbochorvatštině, němčině, francouzštině, latině a v esperantu.

TŘINEC

Časopis "Třinecký Hutník" přináší 30.1.1960 článek "Angličan o nás". V článku je odpověď britského občana pana Martina Hugh a s. Milatové, člence kroužku esperantistů v Třinci, na zaslanou brožuru "Den v Československu". Pan Martin Hugh píše: "Naprosto nevěříme, kromě snad několika ne-myslicích lidí, že život ve Vaší zemi je vyplněn bídou. Sám jsem mohl věc posoudit naprosto nezaujatě ze zkušeností získaných v Polsku, NDR, jakož i z rozhovorů s bulharskými občany. Sám věřím zásadám socialismu. Doufám, a věřím, že se po čase národy dohodnou a že mír se stane světovým."

ÚSTÍ NAD LABEM

Esperantský kroužek ZV ROH Energetické a rozvodné závody v Ústí n.Labem uzavřel přátelskou družbu s klubem železničářů v Sofii a s klubem esperantistů v Neinstedu - Quedlinburgu v NDR.

Předseda kroužku s. Kűchler navštívil již Sofii a oplátkou přijel do Ústí n.Labem bulharský esperantista I.J.Kolev ze Sofie, s kterým byla uspořádána přátelská beseda.

S klubem esperantistů v Neinstedu - Quedlinburgu si kroužek vyměňuje zkušenosti; v minulém roce byl uskutečněn 20ti minutový telefonní rozhovor, který byl oboustranně zesílen a v NDR zaznamenán na magnetofonový pásek, jenž bude sloužit k zpestření kursu pro začátečníky.

E S P E R A N T O V E S V Ě T Ě

NICE (Francie) - Mezinárodní literární revue vycházející v esperantu "La Nica literatura revuo" uveřejňuje pod názvem "Kytice z české poezie" vý-

bor z děl našich básníků. Ve 25. a 26. čísle vyšly básně Adolfa Heyduka, Viktora Dyka, J.V.Sládka, Miroslava Rutteho, Fráni Šrámka, Jaroslava Seiferta a Karla Tomana. Básně vybral a do esperanta přeložil s. Rudolf Hromada z Prahy. V 26 čísle téže revue je další ukázka z české literatury, povídka Karla Čapka "Sbírka poštovních známek", přeložená prof. M. Lukášem.

PEKING (Čína) – Poslední loňské číslo esperantské revue "El Popola Ĉinio" vycházejícího v Pekinu obsahuje článek předsedy Svazu čínských spisovatelů Mau Duna "Předmluva k Čínské antologii". V prvním svazku antologie, který vyjde v nejbližší době esperansky, bude 17 novel, 3 črty a 21 básní. Druhý, třetí a další svazky budou následovat. Článek "Cizí literatura přeložená z esperanta" od Sun Junga, pojednává o světové literatuře, která byla přeložena do čínštiny přes esperanto. V dlouhé řadě významných jmen evropské a japonské literatury zaujímá nemalé místo i literatura česká. Tak se zde uvádí Výbor československé poezie, Vybrané československé novely, Němá barikáda od J. Drdy a Čínský úsměv od Marie Pujmanové (poslední dvě z esperantského rukopisu). Připravují se další knížky podle esperantských překladů: Slezské písně Petra Bezruče, Erbenova Kytice a Písně otroka od Sv. Čecha. V článku se vysoce hodnotí schopnost mezinárodního jazyka nezkresleně tlumočit významná slovesná díla různých národů, neboť i při překladu z národního jazyka neobyčejně pomáhá esperantský překlad a konzultace se spisovatelem - esperantistou z příslušné země.

RIGA (SSSR) – U krásného jezera Baltezera 20 km od Rigy se konal loni od 1. do 13. srpna první mírový tábor studentů esperantistů z Lotyšské, Estonské a Litevské SSR. Tábora, který organizoval esperantský kroužek Lotyšské státní university, se zúčastnilo 25 esperantistů z university v Rize, Polytechnického ústavu v Talinu, z university v Tartu, z Moskevského energetického institutu, z universit ve Vilně a Kaunasu aj.

KAUNAS (SSSR) – Zamenhofova ulice, jejíž název zrušili hitlerovci v době okupace, dostala opět původní jméno. V této ulici bydlela nějaký čas Zamenhofova manželka a jeho příbuzní.

QISNITZ (NDR) – V největším kamenouhelném dole NDR pracuje hornický esperantský kroužek MEM, který čile koresponduje s obránci míru na celém světě. Kroužek prosí o zasílání esperantských publikací, hlavně z mírového hnutí, na adresu; Esperanto - Rösner, Lugauerstr. 87, Qisnitz/Erzgeb. (Sachsen) DDR.

VARŠAVA (Polsko) – Polské železnice vydaly jízdní řád, tentokráté poprvé i s esperantským testem.

BANDUNG (Indonézie) – Indonézský esperantský svaz oslavil sté výročí narozenin L.L.Zamenhofa 1. - 7. prosince 1959 prvním kongresem indonézských esperantistů, který se konal ve městě slavné konference asijských a afrických národů, Bandungu.

BUDAPEST (Maďarsko) – Velvyslanec Čínské lidové republiky předal maďarskému esperantistovi s. Jánosovi Királymu "Odznak přátelství" v uznání za jeho obětavou práci při výstavbě ČLR. Soudruh Király byl v Číně mnohokrát, při zavádění maďarských zemědělských strojů a téměř vždy se opíral o pomoc esperantských tlumočnicků.

V maďarské rozhlasové stanici KOSSUTH bylo v rámci "Večerní kroniky" uspořádáno esperantské vysílání, na které reagovali posluchači množstvím děkovních dopisů a dotazů.

SOFIA (Bulharsko) – U příležitosti stého výročí narození L.L.Zamenhofa vydala bulharská pošta již třetí známku věnovanou tvůrci mezinárodního jazyka.

NORIMBERK (NSR) - V prosinci 1959 byla jedna ulice pojmenována jménem ESPERANTO.

PEKIN (ČLR) - Čínský esperantský svaz ve spolupráci se Svazem čínsko-polského přátelství uspořádal 13.12. slavnostní schůzi, které se zúčastnilo kolem 100 osob, m.j. zástupci kulturních institucí a novináři, zástupce polského velvyslance, polský kulturní atašé aj.

HANOI (Vietnam) - 15. 12. 59 uspořádal Vietnamský mírový esperantský svaz slavnost v klubu "Unuiĝo", které se zúčastnilo přes 500 osob, mezi nimi zástupce velvyslanectví Polské lidové republiky, kulturní atašé sovětský, čínský, korejský, předseda Svazu asijsko-africké solidarity, člen výboru Vietnamské vlastenecké fronty, zástupci lidových organizací a četní jiní význační hosté. O životě a díle Dr. Zamenhova hovořil esperantsky s. Hoang Minh Giam, vietnamský ministr kultury, čestný člen ústředního výboru Vietnamského mírového esperantského svazu.

Vídeň (Rakousko) - Jak oznamuje HEROLDO DE ESPERANTO č. 3/1960, otiskl vídeňský časopis "Österreichische Volksstimme" již dne 21. října 1959 fotografii nové Zamenhofovy pamětní desky přemalované lebkou se zkříženými hnáty, symbolem SS. Tato provokace se udála tedy mnohem dříve než zneuctění nové kolínské synagogy, které se považuje za úvod k známým protižidovským výstřelkům, jež vzbudily rozhořčení na celém světě. Článek zmíněného časopisu poukazuje v závěru na skutečnost, že tu jde o nový důkaz, svědčící o tom, kdo je úhlavním nepřítelem esperantistů: Je to starý i znovu vzkříšený nacismus, nepřítel míru a pokroku. Esperantisté nezapomenou, že zneuctěním pamětní desky Dr. Zamenhova začala nová vlna fašistických provokací v západním světě a že tedy esperanto nemůže zůstat "neutrálním" ve vztahu k militarismu, revanšistům a neofašistům.

UNESCO

Podle posledních informací schválil plenární výbor UNESCO na svém 55. zasedání rozhodnutí zařadit Dr. L.L. Zamenhova mezi významné osobnosti, jejichž výročí a podporou UNESCO má oslavit kulturní svět v roce 1960. Čs. esperantský výbor nabídl čs. komisi UNESCO svou pomoc při této akci.

V minulém roce vysílalo 20 rozhlasových stanic pravidelné pořady v esperantu. Zvláště aktivní je Varšava (denně půl hodiny), Sofia, Záhřeb, Řím a Bern.

DOPISOVAT S ČS. ESPERANTISTY SI PŘEJÍ:

Prodan Ivanov Prodanov - ČERVENA, Tarnovski rajon, Bulharsko, 19-letý esperantista, nejraději s radioamatéry nebo fotoamatéry.

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU č. 5 b ř e z e n 1960
INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO No. 5-a marto 1960
VYDÁVÁ: OSVĚTOVÝ ÚSTAV V PRAZE, Blanická 4, Praha 12.
ELDONAS:

N-ron 5 redaktis: Dr. Jaromír Jermář, J.M. Havlík, A. Salák

(A-02 * 01085)